

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlagen

23.141/I/PN

Betreft: Koninklijk Museum voor Midden-Afrika - toepassing van de taalwetgeving.

Mijnheer de Minister,

Ter zitting van 25 november 1992 heeft de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (V.C.T.) een onderzoek gewijd aan uw vraag om advies betreffende de praktische toepassing van de taalwetgeving op het Museum te Tervuren en zulks, meer bepaald, wat de taalkennis van het personeel betreft.

Het Koninklijke Museum van Midden-Afrika is een nationale wetenschappelijke instelling, gevestigd te Tervuren.

Het wordt, in de zin van art. 46 van de gecoördineerde taalwetten, beschouwd als een uitvoeringsdienst waarvan de werkring het hele land bestrijkt, en de zetel gevestigd is buiten Brussel-Hoofdstad.

De taalregeling die erop van toepassing is, is die van de centrale diensten, art. 43, § 6, uitgezonderd.

Het beginsel van de eentaligheid dat ten grondslag ligt aan de algemene inrichting van de gecoördineerde taalwetten, is de regel die geldt voor het personeel van de centrale en daarmee gelijkgestelde diensten. Dat personeel moet ingeschreven zijn op een Nederlandse of Franse taalrol, naargelang van de taal van het toelatingsexamen, dat wordt afgelegd in het Nederlands of in het Frans (art. 43).

Het opleggen van de kennis van een andere taal dan die van de taalrol, is strijdig met de gecoördineerde taalwetten.

Een uitzondering op de algemene regel van de eentaligheid der ambtenaren kan slechts worden gemaakt, wanneer de wet uitdrukkelijk in de mogelijkheid daartoe voorziet. Dit is o.m. het geval in art. 47, m.b.t. de diensten die in het buitenland zijn gevestigd, in art. 43, § 3, 3e lid m.b.t. het tweetalig kader, en in art. 43, § 7, m.b.t. de taaladjunct.

Voor de uitvoeringsdiensten met zetel buiten Brussel-Hoofdstad hebben de gecoördineerde taalwetten bovendien de kennis van de 2e taal opgelegd in hoofde van de dienstchef en van het personeel dat omgang heeft met het publiek en met het werkliedenpersoneel (art. 46, §§ 3, 4 en 5).

Aangezien het Museum een aanzienlijk aantal bezoekers ontvangt, rijzen er voortdurend problemen i.v.m. de taalkennis.

Het voornoemde art. 46, § 5, bepaalt dat het personeel dat omgang heeft met het publiek, van de tweede taal een voldoende of elementaire kennis moet bezitten, naargelang van het feit of het tot de 1e of tot de volgende categorieën behoort.

Wel, volgens de Directeur van het Museum heeft het merendeel van de personeelsleden op één of andere manier omgang met het publiek, of het nu gaat om zaalwachters, nachtwakers, gidsen, personeelsleden van de opvoedkundige en museologische diensten, de centrale bibliotheek, de technische onderhoudsploeg of zelfs het wetenschappelijk personeel.

Dit laatste bestaat uit zeer gespecialiseerde wetenschappers; in feite gaat het telkens om de grootste specialist in zijn vak. Het Museum is opgesplitst in 14 afdelingen die samen ongeveer 25 wetenschappelijke diensten omvatten. Elke dienst beschikt aldus over 1 of 2 wetenschappers en 1 tot 3 techniciens (bv.: een specialist voor Afrikaanse vlinders). Mensen die zich tot die diensten wenden, moeten in hun taal worden te woord gestaan: veelal is dat onmogelijk aangezien de specialisten bij hun aanwerving slechts eentalig moeten zijn.

Indien wij de redenering van de Museumdirecteur volgen, zouden de meeste personeelsleden dus een examen moeten afleggen over de kennis van de 2e taal (bij toepassing van art. 46, § 5). In feite zou dat erop neerkomen dat het personeel tweetaligheid wordt opgelegd.

Om art. 46, § 5, correct toe te passen, moet dus precies worden achterhaald wat met "omgang met het publiek" wordt bedoeld. Die zinsnede wordt nergens in de wet nader bepaald.

Volgens de algemeen gangbare betekenis van de uitdrukking, gaat het om een betrekking, een verkeer dat zo niet doorlopend, dan toch ook niet toevallig en bij gelegenheid plaatsheeft. Er is werkelijk omgang met het publiek, wanneer de ambtenaar er, door de aard en voor de uitoefening van zijn ambt, onvermijdelijk toe gebracht wordt zich te bevinden in tegenwoordigheid van personen die noodzakelijkerwijs langs hem moeten gaan om bepaalde zaken met de dienst te regelen.

Ik vestig uw aandacht op het feit dat de R.v.S. heeft geoordeeld dat het ambt waarvan de titularis omgang heeft met het publiek, een begrip is dat de tot benoemen bevoegde overheid in feite in elk geval dient te beoordelen, onder de controle van de toezichthoudende overheid (R.v.S. arresten nrs. 16.603 van 30.7.74-16.775 van 12.12.74).

In het geval van het Museum van Midden-Afrika ziet het er naar uit dat het personeel dat tot sommige van de voornoemde ambten-categorieën behoort, met het publiek meer dan louter toevallige, bij gelegenheid aangeknoopte betrekkingen heeft.

Zodra de ambten waarvan de titularissen omgang hebben met het publiek nader zijn bepaald, moet er derhalve voor gewaakt worden dat artikel 46, § 5, van de gecoördineerde wetten wordt nageleefd.

Met de meeste hoogachting,

DE VOORZITTER,

